

FUNDACJA ITAKA-CENTRUM POSZUKIWAŃ LUDZI ZAGINIONYCH

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI W ROKU 2016.

Nazwa organizacji: Fundacja **ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych**

Adres korespondencyjny: 00-958 Warszawa 66, skr. poczt. 127

Adres poczty elektronicznej: zarzad@zaginieni.pl; itaka@zaginieni.pl;

Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 22 sierpnia 2002 r.

Nr KRS: 0000126459

REGON: 014940850

CELE FUNDACJI

Celem Fundacji jest niesienie pomocy ludziom dotkniętym problemem zaginięcia, w szczególności osobom zaginionym, ich rodzinom i bliskim oraz osobom zagrożonym zaginięciem, w tym także w przypadkach zaginięć związanych z porwaniami rodzicielskimi.

MISJA ORGANIZACJI

Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych jest organizacją pozarządową, istniejącą od 1999 roku. Zajmuje się świadczeniem kompleksowej pomocy osobom zaginionym i ich rodzinom. Fundacja ma za zadanie poszukiwać zaginionych, przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego i pomagać

w poszukiwaniu ludzi zaginionych. Zajmuje się również pomocą osobom dotkniętym problemem zaginięcia w kraju i za granicą, bez względu na charakter i czas zaginięcia, jak również informowaniem opinii publicznej o problemach społecznych i o konsekwencjach zaginięcia bliskiej osoby dla jej rodziny.

Poszukujemy zaginionych oraz pomagamy ich rodzinom. Jesteśmy grupą ludzi, których łączą wspólne wartości: troska o dobro i bezpieczeństwo drugiego człowieka, poszanowanie praw człowieka i obywatela, poszanowanie jego prawa do samostanowienia. Nigdy nie oceniamy ludzkich postaw, zachowań i wyborów. Staramy się nieustannie poszerzać swoją wiedzę i doświadczenie tak, aby nasza pomoc przyniosła ludziom ulgę w cierpieniu i doprowadzała do rozwiązania sprawy. Utożsamiamy się z ideami demokracji liberalnej i społeczeństwa obywatelskiego. Wszelką pomoc świadczymy bezpłatnie.

Fundacja prowadzi Linie Wsparcia dla rodzin zaginionych dorosłych 22 654 70 70 oraz europejski Telefon 116 000 w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka.

W 2016 r. w internetowej Bazie Danych Osób Zaginionych Fundacji ITAKA zarejestrowaliśmy 1066 zgłoszeń osób zaginionych. Wyjaśnionych zostało 745 sprawy, z czego 89 spraw osób zaginionych zgłoszono do ITAKI w latach poprzednich, a 656 spraw zostało zgłoszonych w 2015 r.

Najwięcej zaginięć zgłoszono z terenu województwa mazowieckiego, małopolskiego i śląskiego. Zarejestrowaliśmy 260 zgłoszenia **zaginięć poza granicami kraju**. Najwięcej z terenu Wielkiej Brytanii, Niemiec i Holandii, w tym 196 zostało wyjaśnionych.

PROJEKTY REALIZOWANE W 2016 r.

1. Prowadzenie telefonu interwencyjnego w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000

Głównym celem projektu jest kompleksowa pomoc w poszukiwaniach oraz wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne dla rodzin zaginionych dzieci i nastolatków.

Telefon 116 000 jest dostępny przez 7 dni w tygodniu. W 2016 roku pracowało przy nim 8 pracowników i 20 wolontariuszy.

Rodzina, która zgłaszała zaginięcie dziecka była objęta kompleksową pomocą specjalistów ds. poszukiwań oraz psychologa, prawnika i pracownika socjalnego.

W 2016 roku do ITAKI wpłynęło 76 zgłoszeń o zaginięciu dziecka i nastolatka.

Pracownik ITAKI - po otrzymaniu zgłoszenia o zaginięcia dziecka lub nastolatka - ma obowiązek skontaktowania się z jednostką policji prowadzącą poszukiwania. Wszystkie nasze działania są konsultowane z prowadzącym poszukiwania policjantem. Ważna jest wzajemna wymiana informacji i koordynacja działań. Systematycznie spotykamy się z policjantami z Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych KGP. Na spotkaniach tych omawiane są szczególnie trudne przypadki zaginięć dzieci i nastolatków, a także planowane wspólne działania.

Zbieraliśmy i analizowaliśmy informacje na temat zaginionego dziecka. Udoskonaliliśmy dwie ankiety: jedną dla rodzin zgłaszających ucieczkę dziecka z domu, drugą dla rodzin zgłaszających porwanie rodzicielskie, aby uzyskać jak najwięcej informacji dotyczących psychologicznej i prawnej sytuacji dziecka, jego stanu zdrowia, problemów w szkole itp. Dane te są na bieżąco przekazywane policji, aby usprawnić poszukiwania.

Wiarygodne informacje od informatorów, dotyczące zaginionego dziecka, są możliwie szybko przekazywane Policji oraz rodzinie. Informacje te bardzo często pomagają odnaleźć zaginione dzieci.

Dużą grupą zaginionych nastolatków jest młodzież uciekająca z ośrodków szkolono-wychowawczych. Często wielokrotnie zgłaszane są do ITAKI te same osoby.

W takich przypadkach kontaktujemy się z placówką z której nastolatek uciekł, nawiązujemy kontakt z rodzicami lub opiekunami prawnymi, często też z kuratorem. Wspólnie ustalamy działania poszukiwawcze, a po odnalezieniu staramy się pomóc dziecku w powrocie do środowiska. Czasami konieczna jest zmiana ośrodka wychowawczego, zawsze pomoc psychologiczna i próba dotarcia do źródła problemów.

W przypadku zaginięć dzieci, które zostały uprowadzone przez jednego z rodziców, specjaliści Itaki kontaktują się z prokuraturą, sądami oraz kuratorami odpowiedzialnymi za egzekucję wyroku w kwestiach podziału władzy rodzicielskiej.

Pracownicy ITAKI skontaktowali się w 2016 roku z ponad 90 pracownikami placówek wychowawczych, kuratorami oraz innymi specjalistami pracującymi z dziećmi lub młodzieżą

Rodzina mogła skorzystać z pomocy specjalistów w ramach poradnictwa i wsparcia dla rodzin zaginionych dzieci oraz młodzieży zagrożonej zaginięciem (uciekierów oraz tych którzy planują ucieczkę).

W ramach rozwijania współpracy z instytucjami profesjonalnie zaangażowanymi w poszukiwania zaginionych dzieci, w tym przede wszystkim z policją, przeprowadziliśmy szkolenia dla funkcjonariuszy policji oraz złożyliśmy propozycję porozumienia dotyczącego partnerstwa policji i Fundacji ITAKA w ramach systemu CHILD ALERT.

Pracownicy i wolontariusze ITAKI - po przyjęciu zgłoszenia - przygotowują komunikat medialny dotyczący zaginionego dziecka, rosyłają do publikacji w mediach lokalnych, ogólnopolskich lub w razie potrzeby poza granicami kraju. Obecnie współpracujemy na stałe z ok. 200 dziennikarzami z różnych mediów (ogólnokrajowych i lokalnych). Media nieodpłatnie pomagają nam w rozpowszechnianiu informacji o zaginionych dzieciach. Na jedno zaginione dziecko przypadało w 2016 roku średnio 25 publikacji medialnych, co w wielu wypadkach przyczyniło się do szybkiego odnalezienia dziecka lub nastolatka.

Projekt finansowany przez :

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych - Termin realizacji: 01.07.2016-31.12.2016

Fundację Orange – Termin realizacji: 01.01.2016- 12.12.2016

2. Ulepszenie funkcjonowania linii 116 w Polsce, w celu zapewnienia stabilności i istotnej roli w krajowej polityce ochrony praw dziecka

Cele:

- Praca nad zapewnieniem stabilności linii 116 000
- Rozwój i doskonalenie standardów obsługi telefonu 116 000
- Jak najszybsze odnalezienie jak największej liczby zaginionych dzieci i nastolatków
- Specjalistyczne wsparcie rodzin i bliskich zaginionych dzieci i młodzieży
- Rzecznictwo interesów osób zaginionych i ich rodzin względem instytucji publicznych
- Przeciwdziałanie zaginięciom (w szczególności wśród młodzieży i dzieci)
- Lobbowanie na rzecz wprowadzenie nowych rozwiązań w przypadku ucieczek dzieci i nastolatków
- Wsparcie merytoryczne pracowników sądów oraz policji w zakresie problematyki zaginięć dzieci, zwłaszcza w tematyce porwań rodzicielskich
- Zbudowanie relacji z pracownikami instytucji publicznych w celu wymiany informacji, doświadczenia i wspólnej pomocy zaginionym i ich rodzinom
- Rekrutacja do Fundacji wolontariuszy o bogatym doświadczeniu zawodowym i życiowym
- Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej dotyczącej problematyki zaginięć dzieci i młodzieży

Zakres działania:

- Prowadzenie ogólnopolskiego, bezpłatnego telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci – 116 000
- Prowadzenie skutecznych poszukiwań zaginionych dzieci i nastolatków, poprzez zbieranie i analizowanie informacji na temat przypadków zaginięć, przekazywanie tych informacji Policji

oraz opiekunom dzieci i młodzieży, przy wypracowaniu w tym celu efektywnych metod i form współpracy z Policją

- Udzielenie dzieciom i nastolatkom oraz członkom ich rodziny wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego
- Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do społeczeństwa na terenie Polski dotyczących funkcjonowanie telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci i nastolatków oraz działania systemu Child Alert
- Rozwijanie współpracy z instytucjami profesjonalnie zaangażowanymi w poszukiwania zaginionych dzieci i młodzieży, w tym przede wszystkim z Policją i mediami
- Pozyskiwanie partnerów medialnych gotowych przystąpić do systemu Child Alert
- Poszerzenie wiedzy osób korzystających z telefonu na temat istniejących organizacji udzielających specjalistycznej pomocy
- Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych w ramach programu „Nie uciekaj”, „Jaś w lesie” i „Małgosia w mieście”
- Realizacja kampanii przeciwko porwanom rodzicielskim, której celem jest zapobieganie porwaniu dziecka przez jednego z rodziców,
- Profilaktyka zaginięć małych dzieci w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego oraz działań edukacyjnych programu „Opiekuj się dzieckiem”

Podmiot finansujący: **Komisja Europejska**

Termin realizacji 01.02. 2016 – 31.07.2017

3. Projekt GeNN – Genetyczna identyfikacja zwłok o nieustalonej tożsamości

Projekt GeNN realizowany jest przez Konsorcjum w składzie: **Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji** i przedsiębiorcę prywatnego – **Agencję Interaktywną Esencja Studio**. Liderem 3-letniego projektu jest **Fundacja ITAKA**

Cele:

- Usprawnienie poszukiwań i poprawa sytuacji rodzin, które długotrwale poszukują zaginionych bliskich.
- Doprowadzenie do wyjaśnienia archiwalnych spraw poszukiwawczych i identyfikacja NN zwłok.
- Ustalenie możliwości identyfikacyjnych NN zwłok ujawnionych przez policję w latach 1972-2003 na podstawie analizy archiwalnych spraw poszukiwawczo-identyfikacyjnych.

Zakres działania:

- Rozszerzenie policyjnej bazy danych DNA o 300 profili genetycznych rodzin osób zaginionych przed 2003 r.
- Utworzenie w ITACE Bazy NN Zwłok, jedyne w Polsce narzędzia do identyfikacji zwłok NN.
- Zidentyfikowanie NN zwłok na podstawie badań DNA.
- Opracowanie analizy dotyczącej sytuacji prawnej w zakresie identyfikacji NN zwłok i postulatów zmian prawnych i organizacyjnych dla policji i prokuratury.

W 2106 roku członkowie zespołu projektowego przeszukali Internetową Bazę Danych Osób Zaginionych i NN prowadzoną przez Fundację ITAKA w celu wytypowania rodzin osób zaginionych, których bliscy zaginęli przed 2003 rokiem. Członkowie zespołu wytypowali 312 spraw do projektu i skontaktowali się dotychczas ze 143 rodzinami w celu uzyskania zgody na pobranie próbek biologicznych do badań DNA. Tylko 10 rodzin nie zgodziło się na udział w projekcie

W trakcie rozmów psychologowie informowali o procedurze pobrania konkretnych próbek.

W ramach tego działania zespół projektowy Itaki objął wszystkie rodziny osób zaginionych, uczestników projektu pomocą psychologiczną, prawną i socjalną. Naszym zadaniem jest przygotowanie rodzin na potwierdzenie zgonu osoby zaginionej. Bliscy poszukujący zaginionych członków rodzin – mimo znacznego upływu czasu – nadal przeżywają traumę związaną z niepewnością co do losów zaginionego. Najlepiej z tą sytuacją radzi sobie rodzeństwo zaginionych a najgorzej – rodzice. Dlatego rozmowy o udziale w projekcie to długie kilkukrotne rozmowy wsparciowe z każdym uczestnikiem projektu. Natomiast prawnicy i pracownicy socjalni borykali się z wieloletnimi problemami finansowymi i prawnymi rodzin. Nasi beneficjenci najczęściej pytali o koszty ekshumacji, pogrzebu oraz o postępowanie spadkowe i uznanie zaginionego za zmarłego.

4. Jaś w lesie i Małgosia w mieście – zapobieganie zaginięciom małych dzieci

Cele:

- profilaktyka zaginięć dzieci w przestrzeniach miejskich i przestrzeniach otwartych

Zakres działania:

- warsztaty dla osób dorosłych
- warsztaty dla dzieci w szkole podstawowej
- druk materiałów

W dniach 15-20 grudnia 2016 r. odbyły się szkolenia realizowane w ramach programu profilaktycznego pt. „Jaś w lesie”. Program ma na celu przeciwdziałanie zaginięciom małych dzieci w terenie otwartym. Przedstawicielki Fundacji ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych przeprowadziły zajęcia dla dzieci i rodziców, które odbyły się w Niepublicznej Szkole Podstawowej „Mała Szkoła” (grupa wiekowa 7-10 lat), w Małym Przedszkolu Artystyczno-Językowym (grupa wiekowa 4-6 lat) oraz w Ośrodku dla Ofiar Przemocy w Rodzinie DOM (grupa rodziców z dziećmi).

Podczas zajęć dzieci poznały praktyczne metody, co należy zrobić w razie zaginięcia w terenie otwartym (np. w lesie lub na plaży), jak się zachować, gdyby stracili z oczu swoich opiekunów oraz kogo prosić o

pomoc. Rodzice dowiedzieli się, jak należy zapobiegać zaginięciom dzieci, co zrobić w sytuacji zaginięcia oraz jak rozmawiać z dziećmi o ich bezpieczeństwie i przygotować je do przebywania w terenie otwartym. Podczas zajęć wszyscy uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne w postaci kolorowanek dla dzieci i ulotek oraz broszur dla osób dorosłych i rekwizyty ułatwiające odnalezienie zaginionego dziecka (gwizdki, opaski na rękę, a także naklejki). Łącznie w zajęciach uczestniczyło około 25 dzieci oraz 10 rodziców.

Podmiot finansujący: miasto stołeczne Warszawa

Czas realizacji: 02.XII.2016 – 31.XII.2016

5. Zostań wolontariuszem Fundacji ITAKA. Rozwój i kształcenie profesjonalnego wolontariatu na terenie Warszawy

Cele:

- wzmocnienie potencjału zespołowego Fundacji do realizacji zadań statutowych poprzez zwiększenie liczby wolontariuszy oraz ich potencjału merytorycznego
- przeprowadzanie sprawnych i skutecznych poszukiwań osób zaginionych oraz udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom osób zaginionych
- promowanie idei wolontariatu wśród mieszkańców Warszawy oraz zwiększanie wiedzy o problemie zaginięć
- wyszkolenie przez organizację kompletnego zespołu wolontariuszy oraz wzmocnienie więzi w zespole
- promocja idei wolontariatu

Zakres działań:

- szkolenia dla Wolontariuszy
- organizacja Dnia Wolontariusza
- przygotowanie materiałów promujących wolontariat.

W ramach projektu wolontariusze wzięli udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Wolontariusza i w szkoleniach na temat problematyki zaginięć oraz z zakresu profilaktyki handlu ludźmi. Wszyscy wolontariusze byli objęci opieką superwizora.

W ramach integracji i podziękowania wolontariuszom za ich pracę, w dniu 5 grudnia Międzynarodowym Dniu Wolontariusza zorganizowaliśmy wspólne wyjście się na laserowy paintball. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób.

W czasie trwania projektu zorganizowaliśmy dwa spotkania superwizyjne, podczas których wolontariusze uzyskali wsparcie od doświadczonego psychologa i dokonali ewaluacji swojej pracy.

Nowo zrekrutowani wolontariusze przeszli cykl szkoleń i rozpoczęli realizację zadań statutowych Fundacji. Dyżury pełnią w biurze ITAKI, gdzie działa Linia Wsparcia dla rodzin osób zaginionych i

telefon 116 000 w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka, za pośrednictwem których rodziny osób zaginionych otrzymają wsparcie i pomoc w poszukiwaniach.

Podmiot finansujący: miasto stołeczne Warszawa

Czas realizacji: 2.12.2016-31.12.2016

6. Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci (0-6)

Cele:

- Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci zagrożonych zjawiskiem porwania rodzicielskiego
- Udzielanie członkom rodziny porad prawnych i psychologicznych.

Zakres działania:

- Poradnictwo prawne i psychologiczne dla rodzin w których zaistniał problem porwania rodzicielskiego.

Celem nadrzędnym projektu była pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, które doświadczyły zjawiska porwania rodzicielskiego oraz zapobieganie porwanom rodzicielskim poprzez poradnictwo profilaktyczne. Cel ten został zrealizowany, poprzez udzielanie porad psychologicznych i prawnych . Dyżury psychologiczne odbywały się od poniedziałku do piątku przez cztery godziny dziennie. Przy telefonach dyżurowali trzej specjaliści doświadczeni w zakresie pomocy dzieciom i dorosłym. Dyżury prawne odbywały się od poniedziałku do piątku przez cztery godziny dziennie. Przy telefonach dyżurowali 3 doświadczeni prawnicy.

Prawnicy udzielali nieodpłatnych porad telefonicznych lub mailowych osobom borykającym się problemem porwań rodzicielskich. W ramach projektu rozwijaliśmy współpracę instytucjonalną z Rzecznikiem Praw Dziecka. Wzięliśmy udział w seminarium pod tytułem „Luki prawne wobec problemu tzw. porwań rodzicielskich”, które odbyło się w dniu 15.11.2016 w Pałacu Prezydenckim. Nie udało się nam podpisać porozumienia z Komitetem Ochrony Praw Dziecka. Nadal pracujemy nad treścią porozumienia na mocy którego rodziny zgłaszające zaginięcie pod numer 116 000 objęte będą opieką prawną i psychologiczną ze strony KOPD w trybie priorytetowym. W dniu 15 listopada w siedzibie fundacji odbyło się szkolenie pn."Przemoc w rodzinie ". W czasie trwania projektu udzieliliśmy pomocy ok.120 osobom

Podmiot finansujący: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę konkurs grantowy „Bezpieczne dzieciństwo” 2013-2017 finansowanego ze środków finansowych The VELUX Foundations.

Czas realizacji zadania: IX 2016 – II 2017

7. Rozszerzenie zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego dla osób zaginionych i ich rodzin.

Głównym celem projektu było zwiększenie dostępności i rozszerzenie poradnictwa oferowanego przez Fundację ITAKA w celu rozwiązania problemów prawnych, emocjonalnych, socjalnych zaginionych i ich rodzin.

W 2015 roku zakładane cele szczegółowe zostały zrealizowane w następujący sposób:

- Została poprawiona dostępność do wiedzy z zakresu zagadnień prawnych, socjalnych, poszukiwawczych, związanych z sytuacją zaginięcia bliskiej osoby oraz poradnictwa i wsparcia psychologicznego oraz konsultacji z psychiatrą.
- Zwiększyliśmy obsadę etatową o 1,5 etatu (40 godzin dyżurów tygodniowo).
- Przygotowaliśmy również 16 wolontariuszy do pracy przy liniach wsparcia.
- Zwiększyliśmy liczbę dyżurów prawników ds. porwań rodzicielskich o 20 godzin tygodniowo.
- Zwiększyliśmy dostępność pracownika socjalnego, nasi beneficjenci mogą skorzystać teraz z jego poradnictwa raz w tygodniu (wcześniej dyżurował raz w miesiącu).
- Zatrudniliśmy nowego psychologa na 11 godzin w tygodniu. Zapewniliśmy możliwość skorzystania z konsultacji z psychiatrą raz w tygodniu.
- W 2015 roku zorganizowaliśmy 16 spotkań grup wsparcia w trzech miastach Polski: Warszawie, Gdańsku i Katowicach.
- Zostały podniesione kompetencje członków grup poszukiwawczo-ratowniczych z zakresu psychologicznego funkcjonowania i wsparcia rodzin osób zaginionych, dzięki odbytym przez ratowników szkoleniom prowadzonym przez specjalistów z Fundacji ITAKA.
- Zostały podniesiona jakość pracy zespołu Fundacji ITAKA w zakresie udzielania poradnictwa dzięki superwizji.

Podmiot finansujący: MRPiPS w ramach programu FIO

AKCJE PROFILAKTYCZNE w 2016r.

1. Międzynarodowy Dzień Dziecka Zaginionego 2016

W 2016 r. z okazji Dnia Dziecka Zaginionego Fundacja ITAKA wraz ze szkołą policyjną w Pile przeprowadziła konkurs na wykonanie karty w programie graficznym na temat ucieczek nastolatków z domu.

Tytuł konkursu: „Ślepa uliczka?”

Celem konkursu było zwrócenie uwagi młodych ludzi - przyszłych policjantów - na problem ucieczek nastolatków z domu, rozwijanie empatii i informowanie o niebezpieczeństwach wiążących się z ucieczkami. Wybrana forma reportażu pozwala na uwzględnienie stanowisk wszystkich osób zaangażowanych w sytuację, wczucie się w emocje i punkt widzenia zarówno nastolatka, jak i jego otoczenia: rodziców, kolegów, nauczycieli.

Rozstrzygnięcie turnieju

Międzynarodowy Dzień Dziecka Zaginionego w Szkole Policji w Pile

VIII Ogólnopolski Turniej Klas Policyjnych „Klasa Policyjna Roku 2016” odbył się w dniach 23-24 maja 2016 r., pod patronatem Komendanta Głównego Policji.

Wręczenie nagród ufundowanych przez firmę Orange.

Międzynarodowy Dzień Dziecka Zaginionego w Gorzowie Wielkopolskim

Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego 24 maja Wojewoda Lubuski i Komendant Wojewódzki Policji zorganizowali w Gorzowie Wielkopolskim konferencję pt. „Poszukiwania małoletnich zaginionych – współpraca międzyinstytucjonalna”. Na konferencji wykład miała Anna Jurkiewicz, wiceprezes Fundacji ITAKA, która opowiedziała o zaginięciach dzieci i nastolatków, a także o Telefonie w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000.

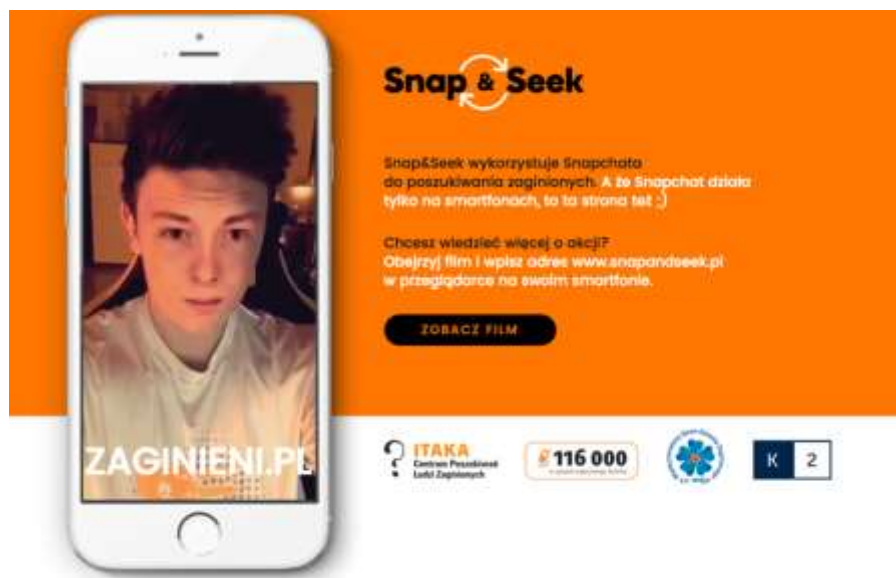
2. Wizerunki zaginionych na ekranach na DOOH

W styczniu 2016 roku Fundacja ITAKA i BIGFORMAT.tv ogólnopolska sieć Digital Out of Home nawiązały stałą współpracę w zakresie publikacji wizerunków osób zaginionych na ekranach DOOH.

W jej ramach na ekranach reklamowych DOOH należących do BIGFORMAT.tv są publikowane informacje o aktualnych zaginięciach.

3. SNAP & SEEK – rozpowszechnianie wizerunku zaginionych nastolatków na Snapchacie

W dniu 25 maja Fundacja ITAKA postanowiła uruchomić narzędzie poszukiwawcze skierowane głównie do nastolatków i osób przed 25 rokiem życia, które są głównymi użytkownikami Snapchata. W ramach mechanizmu swapface można podmienić swoje zdjęcie ze zdjęciem osoby zaginionej.

W wypromowanie narzędzia SNAP&SEEK oraz Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego zaangażowały się osoby, które cieszą się sympatią użytkowników Snapchata m.in. Karolina Gilon, Karol Paciorek, Naruciak, Michał Sadowski, Matt Olech, Areta Szpura, Ania Matysiak i wielu innych. Koncepcję i realizację narzędzia przygotowała agencja K2. Narzędzie jest cały czas aktywne.

KAMPANIE PROFILAKTYCZNE w 2016 r.

1. NIE UCIEKAJ!

Około 15% osób zaginionych zgłaszanych do ITAKI to nastolatki. Główną przyczyną zaginięć są ucieczki z domu. Aby zmniejszyć liczbę ucieczek ITAKA od kilku lat prowadzi skierowaną do nastolatków i rodziców kampanię „Nie uciekaj”.

Fundacja ITAKA prowadzi stronę www.nieuciekaj.pl na której dostępne są materiały dla nauczycieli jak i dla rodziców i www.strefanastolatka.pl dedykowana wyłącznie nastolatkom.

2. OPIEKUJ SIĘ DZIECKIEM

Kampania kierowana do rodziców i opiekunów małych dzieci.

ITAKA prowadzi stronę www.opiekujszedziekiem.pl, która zawiera szereg informacji o zaginięciach małych dzieci oraz informacje dla rodziców.

W ramach akcji profilaktycznych bezpłatnie przekazywaliśmy rodzicom opaski profilaktyczne dla dzieci (m.in. w czasie eventów, a także w odpowiedzi na prośby mailowe, czy telefoniczne).

3. STOP DEPRESJI.

„Twarze depresji. Nie oceniam. Akceptuję.”

W ramach programu profilaktycznego STOP DEPRESJI 23 lutego 2016 r. w Ogólnopolskim Dniu Walki z Depresją ruszyła druga edycja ogólnopolskiej kampanii społecznej „Twarze depresji. Nie oceniam. Akceptuję.”. Tym razem kampania dotyczyła problemu depresji wśród dzieci i młodzieży. Statystyki dotyczące samobójstw wśród dzieci są zatrważające. W zeszłym roku 177 dzieci odebrało sobie życie. Większość z tych ofiar to nastolatki. W ramach kampanii odbyła się konferencja prasowa z udziałem ambasadorów,

Srebrny odcień depresji

Depresja jest jedną z najczęstszych przyczyn zaginięć i dlatego Fundacja ITAKA — Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych od wielu lat prowadzi szereg działań, których celem jest wzrost świadomości społeczeństwa na temat tej choroby. Srebrny odcień depresji to kampania skierowana do osób opiekującymi się osobami starszymi, rodziny, pracowników domów opieki, osób starszych. W ramach kampanii przygotowane zostały materiały informacyjne w postaci broszur, ulotek i plakatów, które zostały rozdyskrebowane do domów opieki na terenie województwa mazowieckiego. Ponad to w Polskim Radiu został wyemitowany spot na temat depresji osób starszych. Kampania miała na celu zwrócenie uwagi na problem depresji seniorów, który jest coraz częstszą przyczyną zaginięć i samobójstw w tej grupie wiekowej.

Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA 22 654 40 41 w 2016 roku był czynny w poniedziałki 17-20. Przy telefonie dyżuruje lekarz - psychiatra — specjalista od leczenia depresji. Udziela specjalistycznych porad, wspiera chorych i ich rodziny. Nie stawia diagnozy i nie leczy, bo nie da się tego zrobić przez telefon, służy jednak pomocą i radą. W razie konieczności bezpośredniego kontaktu z lekarzem, kieruje osoby chore do odpowiednich placówek. Na każdym trzygodzinnym dyżurze lekarz psychiatra odbiera średnio ok. 10 telefonów.

EVENTY I WYDARZENIA

1. VI ekspercka konferencja Fundacji Itaka – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych

W dniach 29-30 listopada 2016 r. odbyła się VI Ogólnopolska Konferencja Ekspercka Fundacji ITAKA pt. „Poszukiwanie osób zaginionych. Wykorzystanie nowych technologii w działaniach poszukiwawczych dzieci i osób dorosłych”. Po raz drugi konferencja miała miejsce w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich i odbywała się pod honorowym patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Cyfryzacji, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Komendy Głównej Policji.

Pierwszy dzień konferencji dotyczył wykorzystania technologii w poszukiwaniu osób dorosłych, drugi dotyczył poszukiwania zarówno dorosłych jak i dzieci. Omówione zostały projekty Fundacji skierowane do osób nieletnich, a także zagrożenia związane z internetem.

2. Punkt Informacji Europejskiej

Fundacja ITAKA brała udział w imprezie plenerowej pt. „Europa zmienia Warszawę”, organizowanej w ramach projektu „Punkt Informacji Europejskiej **Europe**” przez Biuro Funduszy Europejskich i Rozwoju Gospodarczego Urzędu m.st. Warszawy. Piknik miał miejsce na Polach Mokotowskich w terminie 10-11 września 2016 r. Przez cały weekend instytucje działające na terenie m.st. Warszawy miały możliwość zaprezentowania swojej działalności. Do udziału w wydarzeniu Fundacja ITAKA została zaproszona w ramach Koalicji Infolinii, utworzonej z inicjatywy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Nasz udział w pikniku miał na celu promocję numeru 116 000.

Mieliśmy okazję zaprezentować obszar działań Fundacji. Na stoisku dyżurował m.in. psycholog i prawnik Fundacji. Odwiedzający nasze stoisko byli zainteresowani tematem porwań rodzicielskich i zaginięciami, szczególnie dzieci. Często pojawiał się także temat bezpieczeństwa dzieci i nastolatków, szczególnie w kontekście ucieczek. Nasi pracownicy instruowali rodziców jak rozmawiać z dorastającymi dziećmi i jak reagować na problemy z którymi zgłaszają się do rodziców. Rozdawane były także specjalne poradniki związane z programem „Nie uciekaj!”, a także foldery informacyjne na temat linii 116 000 Telefonu w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka.

3. Seminarium „Luki prawne wobec problemu tzw. porwań rodzicielskich”

W dniu 15.11.2016 w Pałacu Prezydenckim odbyło się seminarium pod tytułem „Luki prawne wobec problemu tzw. porwań rodzicielskich”.

Fundacja ITAKA została zaproszona do udziału i wygłoszenia prelekcji na temat doświadczeń w zakresie porwań rodzicielskich. Wśród prelegentów wystąpił również prawnik Fundacji ITAKA Grzegorz Kostka, który podzielił się z uczestnikami informacjami na temat wieloletnich doświadczeń Fundacji w tym temacie. W seminarium udział wzięli przedstawiciele stowarzyszeń sędziów rodzinnych, prokuratorzy, mediatorzy, kuratorzy, psycholodzy, przedstawiciele Rzecznika Praw Dziecka, Ministerstwa Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz organizacji pozarządowych.

Fundacja ITAKA od 2009 roku rozszerzyła swoje działania o poszukiwanie dzieci zaginionych wskutek tzw. porwań rodzicielskich oraz o poradnictwo prawne w tym zakresie. Specjaliści Fundacji w krótkim czasie zidentyfikowali problemy i luki prawne, na jakie natrafiali pozostający w konflikcie rodzice, gdy chodziło o ustalenie i wyegzekwowanie prawa do opieki bądź kontaktów z dzieckiem.

4. Fundacja ITAKA na Międzynarodowym Kiermaszu Dobroczynnym

W dniu 27 listopada w hotelu Marriott odbył się 9-ty Międzynarodowy Kiermasz Dobroczynny, organizowany przez Stowarzyszenie Małżonków Szefów Misji Dyplomatycznych w Warszawie SHOM (The Spouses of Heads of Mission). W tym roku Fundacja ITAKA wraz z innymi 18 organizacjami została zaproszona do uczestnictwa w kiermaszu, mając możliwość zaprezentowania się na własnym stoisku. Na stoisku, oprócz własnoręcznie przygotowanych przez wolontariuszy i pracowników Fundacji wypieków, można było kupić piękne, materiałowe choinki, poduszki-niezapominajki, oraz silikonowe opaski dla dzieci z numerem Telefonu w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000. Wszystkie gadzety i słodkości cieszyły się ogromną popularnością.

Współpraca międzynarodowa

W 2016 roku Fundacja ITAKA przeszła pomyślnie proces akredytacji dla organizacji obsługującej linię 116 000 w sprawie zaginionego dziecka.

Celem akredytacji była ocena krajowych operatorów i utworzenie jasnych i przejrzystych standardów pracy na linii 116000 oraz zwiększenie jej profesjonalizacji poprzez włączenie operatorów w krajowy system ochrony praw dzieci. Rezultatem tych działań ma być pełna profesjonalizacja operatorów Linii 116 000 i standaryzacja usług w każdym kraju członkowskim (w każdym kraju taka sama usługa dostępna dla każdej grupy beneficjentów – dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów dzieci, w tym ofiar porwań rodzicielskich).

Akredytacja została przyznana przez Missing Children Europe. Przedstawicielki tej organizacji odwiedziły Fundację ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych i przeprowadziły gruntowny audyt działań fundacji i obsługi telefonu 116000. Wcześniej Fundacja ITAKA musiała spełnić szereg wymagań dotyczących min. standardów pracy, polityki ochrony praw dziecka i ochrony danych osobowych.

Akredytacja oznacza, że Fundacja ITAKA spełniła wszelkie standardy jakościowe ustalone przez MCE dla operatorów linii 116000. Standardy dotyczyły min. struktury organizacji, finansowania, zarządzania zasobami ludzkimi, kwalifikacji osób dyżurujących na linii, standardów prawnych i zakresu udzielanej pomocy.

Itaka jest także członkiem Światowej Sieci Dzieci Zaginionych (Global Missing Children Network), utworzonej przez amerykańską organizację ICMEC (International Centre for Missing and Exploited Children - Międzynarodową Sieć ds. Dzieci Zaginionych i Wykorzystywanych Seksualnie). Corocznie organizowane przez tę organizację międzynarodowe konferencje służą przede wszystkim nawiązaniu bezpośrednich osobistych kontaktów członków sieci i wymianie doświadczeń. Itaka od 3 lat bierze udział w tych konferencjach.

W dniach 5-7 grudnia 2016 odbyła się w Aleksandrii (USA) kolejna, VIII Konferencja Global Missing Children Network. Podczas konferencji do sieci zostały przyjęte 4 organizacje pozarządowe. Tym samym liczba organizacji należących do sieci zwiększyła się do 25. Należą do niej NGO z następujących krajów: Albanii, Argentyny (2 organizacje), Australii, Białorusi, Belgii, Kanady, Kostaryki, Niemiec, Grecji, Irlandii, Włoch, Meksyku, Holandii, Nowej Zelandii, Polski, Portugalii, Rosji, Serbii, Korei Płdn, Hiszpanii, Taiwanu, Wlk. Brytanii i USA.

Głównym tematem konferencji było wykorzystanie nowych technologii w poszukiwaniach dzieci. Wszystkie organizacje przedstawiły podczas zajęć warsztatowych swoje doświadczenia z wykorzystaniem mediów społecznościowych w prewencji zaginięć, poszukiwaniach oraz współpracy z mediami tradycyjnymi i rozwijaniu współpracy krajowej i międzynarodowej. Wypracowane podczas warsztatów konferencyjnych zalecenia standardy i procedury mogą być wykorzystane przez każdą organizację członkowską w swoich działaniach.

Ciekawym doświadczeniem była także wizyta w siedzibie National Centre for Missing and Exploited Children, gdzie uczestnicy konferencji zapoznali się z szerokim spektrum działań tej organizacji na terenie USA.

Wymiana doświadczeń z innymi organizacjami oraz nawiązanie bezpośrednich osobistych kontaktów z przedstawicielami innych organizacji poszukiwawczych, szczególnie spoza Europy, jest dla Itaki i bardzo ważne. Kontakty mailowe i telefoniczne są wykorzystywane przez Zespół Poszukiwań i Identyfikacji Itaki w międzynarodowych poszukiwaniach dzieci, przede wszystkim ofiar porwań rodzicielskich.

W dniu 7 września 2016 dwoje przedstawicieli Fundacji ITAKA wzięło udział w spotkaniu Kick Off Meeting do programu REC finansowanym z Komisji Europejskiej. Wraz z przedstawicielami organizacji z innych krajów zapoznali się z założeniami projektu, wskazówkami dotyczącymi jego realizacji oraz sposobami rozliczania otrzymanych funduszy. Ponadto spotkanie stanowiło okazję do zadawania pytań związanych z realizacją projektu.

SZKOLENIA

W 2016 roku zrealizowaliśmy następujące szkolenia dla funkcjonariuszy policji:

W dniu 22.11.2016 szkolenie pn. „Poszukiwanie osób zaginionych i pomoc ich rodzinom” w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Prawnik i fundraiser Fundacji, Grzegorz Kostka, przedstawił słuchaczom zasady pracy Fundacji ITAKA, wyjaśniając, na czym polegają działania poszukiwawcze mające na celu zwiększenie prawdopodobieństwa odnalezienia osób zaginionych, oraz co obejmuje specjalistyczna opieka psychologiczna i prawna nad ich rodzinami.

W wykładzie uczestniczyło około 70 osób.

W związku z obchodzonym w dniu 10.12.2016 r. Dniem Praw Człowieka w dniu 05.12.2016 przedstawiciel Fundacji ITAKA wygłosił dwie prelekcje pt. „Poszukiwanie osób zaginionych i pomoc ich rodzinom” w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Jedno wystąpienie było skierowane do kadry dydaktycznej, drugie do słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego.

Tematy omówione na szkoleniu to przyczyny zaginięć dzieci i młodzieży (problemy związane z przemocą rówieśniczą, problemy związane z dorastaniem, problemy psychiczne itp.), działanie telefonu 116 000 i systemu Child Alert, zapobieganie zaginięciom, możliwości wspierania działań policyjnych przez fundację (publikowanie komunikatów o zaginięciu w mediach, wsparcie prawne, socjalne, psychologiczne, inne formy pomocy), możliwości poszukiwawcze organizacji poszukiwawczo-ratowniczych.

W pierwszym wykładzie wzięło udział 53 uczestników, a w drugim 132

OFERTA SZKOLENIOWA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Zagrożenie ucieczką i wagarowaniem młodzieży

Celem ogólnym szkolenia jest uświadomienie problemu ucieczek wśród dzieci i młodzieży oraz zaplanowanie działań profilaktycznych umożliwiających uniknięcie zagrożeń m.in. takich jak zaginięcia,

eksperymentowanie z alkoholem i środkami psychoaktywnymi, kradzieże, wykorzystanie seksualne, przemoc, handel ludźmi.

Celem szczegółowym jest omówienie problemów emocjonalnych nastolatka, związanych m.in. z budowaniem relacji z dorosłymi a także z grupą rówieśniczą oraz omówienie wpływu grupy rówieśniczej na kształtowanie postaw społecznych młodzieży. Ważnym elementem szkolenia jest analiza trudności młodzieży związanych z procesem kształcenia oraz trudnościami w nauce jako ewentualnym powodem zachowań destrukcyjnych w tym ucieczek i wagarowania.

Uczestnicy: nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy, a także pracownicy opieki społecznej, pracownicy ośrodków wsparcia, przedstawiciele placówek resocjalizacyjnych z regionu.

2. Zagrożenie depresją u nastolatków

Cel szkolenia: uświadomienie problemu depresji u dzieci i młodzieży oraz zaplanowanie działań profilaktycznych umożliwiających uniknięcie zagrożeń, jakie niesie ze sobą nierozpoznana i nieleczona depresja m.in. takich jak zaginięcia, ucieczki z domu, wagarowanie, sięganie po środki psychoaktywne.

Uczestnicy: nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy, a także pracownicy opieki społecznej, pracownicy ośrodków wsparcia, przedstawiciele placówek resocjalizacyjnych z regionu inne osoby pracujące z młodzieżą.

3. JAŚ W LESIE

Celem szkolenia jest przekazanie rodzicom wiedzy - w jaki sposób mogą zapobiegać zaginięciom dzieci oraz pozwoli nauczyć dzieci - co mogą zrobić, aby ratownicy jak najszybciej je odnaleźli.

Cele szczegółowe:

- Nauczenie dziecka odpowiednich zachowań, które podczas zagubienia w terenie zapewnią im bezpieczeństwo i przyczynią się do szybkiego odnalezienia przez dorosłych;
- Dotarcie z informacją o niebezpieczeństwach związanych z zaginięciem dziecka do przedszkoli i szkół - tak aby rodzice oraz kadra pedagogiczna mogli zapobiegać zagrożeniu poprzez edukację jak najmłodszych dzieci;
- Nauczenie dorosłych w jaki sposób adekwatnie do wieku mają rozmawiać i ćwiczyć z dziećmi prawidłowe zachowania;
- Zapobieganie zaginięciom poprzez edukację najmłodszych i ich rodziców;
- Przedstawienie tematyki społeczeństwu poprzez relacjonowanie działań profilaktycznych na naszej stronie internetowej i na portalu społecznościowym Facebook.

W ramach szkolenia przygotowana został przygotowany pakiet „Jaś w lesie” na który składa się kolorowanka edukacyjna, ulotka edukacyjna, gwizdek i opaska na rękę.

4. MAŁGOSIA W MIEŚCIE

Cel szkolenia: promocja bezpiecznych zachowań wśród starszych dzieci oraz ich edukacja w temacie zaginięć. Program ma na celu zapobieganie zaginięciom dzieci w wieku 7-12 lat.

Cel szkolenia: uświadamianie i edukacja starszych dzieci w temacie zaginięć i ich zapobieganie poprzez naukę bezpiecznych zachowań. Zajęcia mają na celu przygotowanie dzieci, by czuły się bezpiecznej w swoim otoczeniu, w miejscu zamieszkania i miejscach spędzania wolnego czasu, a przy tym by potrafiły poradzić sobie w sytuacji potencjalnego zagrożenia.

Opis szkolenia:

Szkolenie w prostej formie ma zwrócić uwagę starszych dzieci na czynniki ryzyka zaginięcia. Zależy nam, by dzieci podjęły refleksję adekwatną do ich wieku i możliwości na podane tematy, a zarazem były bardziej świadome i czuły się bezpieczniej w swoim otoczeniu i codziennych sytuacjach.

Przeciwdziałanie:

- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i ich opiekunów (nauczycieli i rodziców) w zakresie zaginięć i ich zapobiegania
- podniesienie poziomu wiedzy o sposobach radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zagrożenia
- upowszechnienie informacji o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc w trudnej sytuacji (zauważenie zagrożenia i reagowanie na nie)

PLANY NA ROK 2017

- ✓ kontynuacja projektu GeNN,
- ✓ poprawa współdziałania z Policją (aktualizacja porozumienia z KGP w sprawie Child Alert)
- ✓ działania mające na celu poprawę funkcjonowania organizacji i zapewnienie jej stabilizacji finansowej

Opracowano w Fundacji ITAKA

Warszawa, czerwiec 2017